

Palvelukseen halutaan propellipäisiä kylähulluja

*Tarja Virmala,
Novo Group Oyj,
Viestintä ja henkilöstöhallinto*

Joskus riitti, että ohjelmistosuunnittelija osasi suunnitella täydellisiä ohjelmia teknii-
kan lähtökohdista. Nyt hänen pitää osata
lukea ja tulkita maailman muutoksia ja luo-
da niistä asiakkaan liiketoimintaa tukevia
monitahoisia kokonaisuuksia. Lisäksi hänen
pitää kyetä kommunikoimaan ne siten, että
maallikkokin ymmärtää, mistä oikeastaan
on kysymys.

Henkilöstöjohtamisen onnistumisen kaa-
va = osaaminen x edellytykset x motivaatio.
Jos mikä tahansa yhtälön tulontekijöistä
on nolla, on lopputulos nolla. Työnantajan
tehtävä on luoda edellytykset sekä mahdol-
lisuus motivaation syntymiselle. Mo-
tivaatiosta itsestään vastuu on lopulta työn-
tekijän ja niin myös osaamisesta. Hyvää tu-
lostoa syntyy vain, jos tekijällä on työhönsä
into. Työnantajan tulee tarjota
kiihottavia kohteita, mutta intohimo syntyy
sisältä.

Työntekijän rekrytointivaiheessa ollaan
puolin ja toisin soittimella, tutkimassa, onko
yhteisellä liitolla onnistumisen mahdolli-
suuksia vai ei. Työntekijä puntaroi, pystyy-
kö potentiaalinen työnantaja tarjoamaan
hänelle motivoitumisen mahdollisuuksia
sekä edellytyksiä onnistua. Työnantaja pohtii
samoja asioita ja ennen kaikkea sitä, onko
hakijalla sitä osaamista, mitä yritys on etsi-
mässä.

Osaamisvaateet muuttuvat

Mitä ohjelmistotyöntekijän osaaminen
sitten on? Osaamisvaateet ovat muuttuneet.
Ja tulevat edelleen muuttumaan, sillä maa-
ilma ympärillä muuttuu. Muutospaineita
ovat aiheuttaneet mm seuraavat ilmiöt

- Tietotekniikkapäätöksiä tekee yhä
enemmän yrityksen/organisaation
operatiivinen johto, ei tietohallin-
to
- Yhä useamman organisaation toi-
minta on riippuvainen tietojärjestel-
mien toimivuudesta
- Yhä useampi organisaatio hakee
tietojärjestelmistä todellista tehon
parannusta liiketoimintansa hoitami-

seen

- Yhä useampi haluaa parantaa omaa
kilpailukykyään tietotekniikan avul-
la.

Nämä muuttuneet ilmiöt aiheuttavat sen,
että ohjelmistoja suunnittelevan tulee entis-
tä paremmin

- Pystyä ymmärtämään asiakkaan
liiketoimintaa
- Osata arvioida asiakkaan liike toi-
minnan kehittymistä ja sen muka-
naan tuomia uusia vaateita
- Pystyä kommunikoimaan asiakkaan
kanssa siten, että syntyy dialogi ja
lopulta molemmin puolinen ymmär-
rys
- Visioimaan, millaiseksi maailma
muuttuu viiden vuoden päästä.

Henkilötason kykvaatimuksina yllä-
oleva tarkoittaa sitä, että työntekijän on olta-
va vuorovaikutustaitoinen ja ulospäin suun-
tautunut. Hänen pitää pystyä hahmottamaan
kokonaisuuksia ja pelkistämään asioita.
Hänen pitää olla aidosti kiinnostunut maa-
ilmasta ympärillään.

Tarvitaan monenmerkkistä älyä

Ihmiset voidaan jakaa karkeasti neljään
perustyyppiin: suunnittelijoihin, rakentajiin,
käynnistäjiin ja innostajiin. Vuosia sitten
ohjelmistosuunnittelijan - kuten nimikin
sanoo -prototyyppiä riitti suunnittelija.
Suunnittelija, joka on looginen ja systemaat-
tinen, perusteellinen, tosiasioihin keskitty-
vä, selkeiden ratkaisujen pohjalta toimiva,
riskejä minimoiva ja faktoihin perustuvia
päätöksiä tekevä. Suunnittelija, joka ei kai-
paa muita ympärilleen vaan viihtyy mielui-
ten yksin omien ajatustensa kanssa.

Tämän päivän ohjelmistosuunnittelijalla
tulee olla myös rakentajan ja innostajan piir-
teitä. Hänen pitää olla yhteistyötaiteilija,
kannustava ja tukeva, innostava, vaikuttava,
visiönääri, avoin, avulias ja mukaansa
tempaava.

Missä nämä taidot sitten syntyvät? Loh-
dullista on, että vaikka ihminen olisi
perustyyppiltään selkeästi joku yllä mainitusta
neljästä, voi kaikkia muita ominaisuuksia

kehittää. Tottakai hyvän ohjelmisto-
suunnittelijan perusedellytyksiä edelleen
ovat analyttisyys ja loogisuus, mutta mui-
den ominaisuuksien vaade on kasvanut ja
kasvaa edelleen. Erilaisia taitoja tulisi
harjaannuttaa jo peruskoulussa ja jatkaa
muiden opintojen sekä työelämän aikana.

Ominaisuuksien painotukset muuttuvat

Kun tietotekniikkataloon rekrytoidaan
uusia suunnittelijoita, painotetaan erilaisia
ominaisuuksia eri tavalla kuin ennen. Ai-
kaisemmin riitti, että oli hyvä suunnittele-
maan ohjelmistoja eli oli matemaattis-loo-
gisesti älykäs ja taitava. Nykyään tuo ei enää
riitä. Rekrytoimissa pyritään selvittämään
myös sosiaalisen älykkyyden määrää ja val-
mius kohdata vuorovaikutustilanteet niin
asiakkaiden kuin muiden tiimiläisten kans-
sa. Hyvällä suunnittelijalla pitää olla kykyä
ymmärtää toisten tunteita ja mielialoja, ni-
iden aiheuttajia sekä vaikutuksia toisiin. Hä-
nellä pitää olla tunneälyä.

Liikaa vaatimuksia yhdelle ihmiselle?
Ehkä, mutta maailma on muuttunut vuoro-
vaikutuksen maailmaksi, jossa työtä tehdään
entistä enemmän tiimeissä. Oivallisinmat
ajatukset syntyvät vuorovaikutuksessa tois-
ten kanssa periaatteella $1 + 1 > 2$.

Ihannesuunnittelijan prototyyppi ei siis
enää ole yksin tietokoneensa ja kaavioidensa
kanssa viihtyvä viisaiden ajatusten
propellipäinen analyttikko. Hänessä on sen
lisäksi ripaus kylähullua, joka osaa kyseen-
alaistaa asioita, viihtyy ihmisten parissa ja
kertoo mielellään ajatuksiaan siten, että
maallikotkin ymmärtävät.

*Tarja Virmala,
johtaja,
Novo Group Oyj
Viestintä ja henkilöstöhallinto*

Systemityö-yhdistys

Johtokunta 1999

hallitus.sytyke@nokia.com
<http://www.pcuf.fi/sytyke>

Silja Räisänen

(puheenjohtaja)
TietoEnator Oyj, Julkinen hallinto
Tietotie 6, PL 403, 02101 Espoo,
puh. 09 8625 3346, 040 539 1018,
Silja.Raisanen@TietoEnator.com

Jarmo Mäkelä

Kela, PL 38, 00381 Hki,
puh. 434 36 76, fax 434 34 83,
jarmo.makela@kela.memonet.fi

Pekka Forselius

Software Techn. Transfer Finland Oy,
Porslahdentie 23 G 40, 00980 Hki,
puh. 33 19 08, 050 51 60 416,
pekka.forselius@sttf.fi

Jari Jokiniemi

Nokia Telecommunications,
PL 363, 00045 Hki
puh. 5116 7018, 050 517 6084,
jari.jokiniemi@nokia.com

Hannu Kokko

SysOpen Object Team Oy,
Pasilankatu 4b, 00240 Hki,
Puh. 040 751 6232,
hannu.kokko@soot.sysopen.fi

Päivi Hokkanen

SysOpen Yhtiöt Oy,
Pasilankatu 4 B, 00240 Hki,
Puh. 613 4711, 040 700 4993,
paivi.hokkanen@sysopen.fi

Antti Kärki

antti.karki@pp.inet.fi

Varajäsenet

Eija Hamina-Mäki

Tieto Corporation Oyj ,
Kutojantie 10, PL 33, 02631 Espoo,
puh. 526 3013, 040 577 9890,
eija.hamina-maki@tietogroup.com

Lauri Laitinen

Ks. Systemityö-lehden päätoimittaja

Liittokokousedustajat

Jari Jokiniemi
Lauri Laitinen
Raija Ristola

Internet vastaava

Lauri Laitinen

Toimisto, sihteeri, Systemityölehden tilaukset ja talouden hoito

Anne-Maj Viio

Takkatie 6, 4 krs., 00370 Helsinki
puh. 560 753 63, fax 561 70033,
anne.tuija@megabaud.fi

Jäsenyysasiat

Jäseneksi liittymis- tai jäsentietojen
muutoslomakkeiden tilaus:
Tietotekniikan liitto,
Piia Suuronen, PL 68, 02601 Espoo,
puh. 4765 8530, fax 4765 8595,
jasiat@ttlry.fi, <http://www.ttlry.fi>

Systemityö-lehti

Julkaisija

Systemityöyhdistys
SYTYKE ry

ISSN 1237-0525
6. vuosikerta no 3.
Painos 1400 kpl.
Paino: Tuokinprint Oy,
Sirrikuja 4 C, 00940 Hki
puh. 09-342 4150

Päätoimittaja

Lauri Laitinen
Nokia Tutkimuskeskus,
PL 407, 00045 Nokia Group
Itämerenkatu 11-13,
00211 Hki,
puh.040 530 7178 (NRC)
Tornitaso 3A37,02120 Es-
poo,
puh. (09) 46 59 59
lauri.laitinen@nokia.com

Toimitussihteeri

Susanna Koskinen,
Toimistopalvelu Hennax Tmi
Takkatie 6, 00370 Hki,
puh. (09) 5617 0020,
fax (09) 5617 0033,
susanna.koskinen@hennax.inet.fi

Toimituskunta 3/99

Pekka Forselius

Tilaukset

Systemityölehti sisältyy yh-
distyksen Tietotekniikan liiton
suositusten mukaiseen jäsen-
maksuun, joka on 340, 295,
240 195 tai 75 mk/vuosi vuon-
na 1999.
Vuositilaukset 100 mk. Irtonume-
rot 30 mk. Tilaukset yhdis-
tyksen toimistosta.

Seuraava numero:

4/99 Datawarehouse
Toim.kunta: SYTYKE ry:n
Relaatiokantakerho/
Jarmo Mäkelä

Internetin WWW-sivut

<http://www.pcuf.fi/sytyke>

Systemityölehden sisällys-
luettelo 1988- ja useimmat uu-
det artikkelit PDF-muodossa.

Ilmoitushinnat

	mv	2 väriä	4 väriä
Takakansi (TK)	3 500 mk	3 500 mk	5 500 mk
Sisäkannet (K1,K2)	2 500 mk	3 000 mk	4 500 mk
Keskiaukeama (KA)	3 500 mk	5 500 mk	6 000 mk
Sisäsivut A4	2 000 mk	3 500 mk	4 000 mk
Sisäsivut A5	1 000 mk	2 000 mk	3 000 mk
Pikkuilmoitus	300 mk	1 300 mk	2 300 mk

Väri-ilmoitukset 54 linjan negafilmeinä. Lisähinta A4:n väri-
erottelusta värifilmeiksi: 2-väriä 250 mk ja 4-väriä 500 mk.